

Č. 14.007.

Živnostenské právo: * Na udělení dispense podle § 14 odst. 6 živn. zákona č. 259/1924 Sb. nemá strana právního nároku.

(Nález z 10. prosince 1937 č. 5522/35-4.)

Věc: Gustav P. v Horních Hamrech proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 10. července 1935 o dispensi od průkazu způsobilosti pro obchod se smíšeným zbožím.

Výrok: Stížnost se zamítá.

Důvody: Podáním z 21. listopadu 1934 žádal Gustav P., kramář v Horních Hamrech, okr. úřad v Nové Bani o udělení dispense ve smyslu § 14 odst. 6 živn. zákona, aby mohl přejít od obchodní živnosti kramářské k obchodu se smíšeným zbožím. Okr. úřad v Nové Bani výměrem z 24. května 1935 této žádosti nevyhověl.

Zem. úřad v Bratislavě nař. rozhodnutím odvolání st-lovu nevyhověl a výměr okr. úřadu potvrdil.

O stížnosti uvážil nss toto:

Jak již v nálezu Boh. A 10.744/33 nss vyslovil, není na udělení dispense podle § 13 a) odst. 6 živn. řádu platného pro zemi Českou a Moravskoslezskou právního nároku, neboť zákon klade zde určité meze úřadu jen pro případ udělení zmíněné dispense, neomezuje však úřad nijak v případě, chce-li dispensi odepřít, zejména nestanoví, že v případě existence důvodů zřetele hodných úřad žádanou dispensi udělit musí. Na tomto právním názoru trvá nss i v tomto případě a odkazuje podle § 30 odst. 3 jedn. řádu pro nss č. 191/1937 Sb. k důvodům cit. nálezu.

Živn. zákon pro území Slovenska a Podk. Rusi obsahuje v § 14 odst. 6 ustanovení v podstatném obsahu se zcela shodující s cit. § 13 a) odst. 6 živn. řádu. Není tedy právního nároku ani na udělení dispense podle § 14 odst. 6 tohoto zákona. Je-li tomu tak, pak nemůže uchazeč o dispensi podle § 14 odst. 6 živn. zákona dovozovati z tohoto ustanovení pro sebe nějaký nárok na udělení dispense, proti jehož porušení by se mohl brániti stížností k nss, neboť úřad může odepřít dispensi podle svého úplně volného, ničím neomezeného uvážení. Stěžuje-li si st-1 na odepření dispense, je tedy jeho stížnost bezdůvodná a bylo ji zamítnouti.

Č. 14.008.

Živnostenské právo: Tříletá praxe u zubního technika, požadovaná v § 5 min. nař. č. 35/1892 ř. z., nemůže býti nahrazena praxí u zubního lékaře.

(Nález z 10. prosince 1937 č. 332/36-6.)

Prejudikatura: Boh. A 1468/22.

Věc: Vladimír N. v Praze proti rozh. min. obchodu z 1. října 1935 o dispensi od průkazu způsobilosti pro živnost zubní techniky.

Výrok: Stížnost se zamítá.

Důvody: Podáním z 15. listopadu 1934 žádal st-l zem. úřad v Praze jednak za prominutí částečného nedostatku praxe v zubní technice u oprávněného zubního technika ve smyslu § 5 min. nař. č. 55/1892 ř. z., jednak za udělení zubotechnické koncese se stanovištěm v Praze XVI., při čemž svoji žádost v prvním směru odůvodňoval odkazem na to, že podle předložených vysvědčení absolvoval v technice u zubního lékaře praxi v trvání 9 let, 3 měsíců, 15 dnů, tudíž o 6 let, 3 měsíce a 15 dnů delší, než je cit. nař. předepsáno, a že praxe tato je po rozumu zákona č. 303/1920 Sb., resp. č. 171/1934 Sb. hodnotnější.

Zem. úřad v Praze výměrem z 25. února 1935 nevyhověl žádosti té v podstatě proto, že nelze vůbec prominouti chybějící zaměstnání pomocnické u zubního technika a nelze také pokládati za jeho náhradu pomocnické zaměstnání u zubního lékaře.

Odvolání z výměru toho podanému žal. úřad nař. rozhodnutím nevyhověl z důvodů výměru v odpor vzatého a k vývodům odvolání připomenul toto: Zaměstnání zubotechnické u zubního lékaře nelze pokládati za zaměstnání v příslušné živnosti, neboť nehledí-li se k tomu, že je pochybno, dalo-li by se zaměstnání to míti za zaměstnání, o nichž mluví § 14 c) živn. řádu, neopouští se znění § 5 min. nař. z 20. března 1892 č. 55 ř. z. nijaké pochybnosti o tom, že průkaz požadovaný je charakterisován právě tím, že zaměstnání jako pomocník musí býti dvojího druhu, t. j. kombinováno se zaměstnáním jednak u zubního lékaře, jednak u oprávněného zubního technika. Tedy ono neuznává obou těchto zaměstnání za rovnocenná pro nabytí průkazu způsobilosti a nelze proto, ježto není nijakého zvláštního předpisu, jenž by dopouštěl úlevy od § 5 cit. nař., přípustnost dispense od některého z obou druhů zaměstnání v paragrafu onom vyznačených zakládati na odst. 3 § 14 c) živn. řádu, jenž předpokládá faktické zaměstnání ve stejné živnosti nebo příbuzném podniku továrním nebo v tovární dílně stejného druhu. Dále žal. úřad podotkl, že zákon č. 171/1934 Sb. v § 2 výslovně ponechal v platnosti pro udělení zubotechnických koncesí ustanovení platná v době vyhlášení zákona v jednotlivých součástech československého státu. Těmito ustanoveními je rozuměti v zemích historických cit. již min. nař. č. 55/1892 ř. z.

Jednaje o stížnosti do rozhodnutí toho podané, vycházel nss z těchto úvah:

Stížnost vznáší námitku, že ustanovení § 5 min. nař. z 20. března 1892 č. 55 ř. z. bylo fakticky derogováno pozdějšími zákonnými předpisy, třebaže to v těchto předpisech výslovně uvedeno není, a že proto praxi u zubního lékaře je pokládati za praxi na roveň postavenou praxi u zubního technika. Tuto námitku opírá stížnost jednak o odborná

dobrozdání obchodní a živnostenské komory v Praze a min. zdravotnictví a tělesné výchovy, jednak o okolnost, že min. nař. č. 55/1892 ř. z. bylo vydáno v době, kdy lékař vykonával zubolékařskou praxi pouze na základě svého lékařského diplomu, nejsou speciálně obeznámen s technickými pracemi spojenými s dnešním výkonem zubního lékařství, kdežto za platnosti zákona ze 14. dubna 1920 č. 303 Sb. může vykonávat praxi tu jen ten lékař, který nabytí zvláštní způsobilosti na státním ústavu pro zubní lékařství a tím i práva na titul zubního lékaře, z čehož stížnost dovozuje, že požadavek § 5 min. nař. č. 55/1892 ř. z. se stává jen požadavkem formálním, nikoli materiálním, z čehož prý dále vyplývá, že praxe u zubního technika může býti plně nahrazena praxí u zubního lékaře. S námitkou tou nss souhlasiti nemohl.

Jak dovodil tento soud v nálezu Boh. A 1468/22, za platnosti zákona č. 303/1920 Sb. pro udělení koncesí zubotechnických — pokud je to vůbec ještě přípustno — a tudíž i pro udělení dispensí od příslušného průkazu způsobilosti platí předpisy do vydání onoho zákona pro jmenovanou živnost všeobecně plativší. Tímto předpisem je kromě příslušných předpisů živn. řádu min. nař. z 20. března 1892 č. 55 ř. z., jež v § 5 stanoví, že vysvědčení pracovní vykazovati má, že žadatel nejméně po šest let zaměstnán byl jako pomocník zubní techniky, z nichž ztrávena býti musí tři léta u některého oprávněného zubního technika a tři léta u některého zubního lékaře zaměstnáním v zubní technice.

St-1, jenž sám prohlašuje, že je mu nálezu uvedený znám, a jenž proti správnosti jeho nebrojí, namítá pouze, že od doby vydání tohoto nálezu se poměry změnily a že sluší považovati zaměstnání jak u zubního technika, tak u zubního lékaře za zaměstnání sobě rovnocenná v důsledku změněných poměrů faktických, poněvadž v té době zubní lékař na základě zvláštní své kvalifikace může poskytnouti pomocníkovi tentýž praktický výcvik jako zubní technik. Leč i kdyby st-lem tvrzený předpoklad byl pravdivý, mohla by okolnost, že poměry se změnily, býti po případě motivem pro novou zákonnou úpravu poměrů těchto, nemůže však padati na váhu při výkladu zákonů a nař., jejichž duch a intence (§ 7 o. z. o.) musí býti posuzovány podle okolností v době vzniku té které zákonné normy daných.

Že ustanovení § 5 min. nař. z 20. března 1892 č. 55 ř. z. platí i nadále, podává se ostatně i ze zákona z 11. července 1934 č. 171 Sb., jímž byl změněn a doplněn zákon č. 303/1920 Sb. o zubním lékařství a zubní technice a který dosavadní předpis § 2 cit. zákona, že pro udělení těchto koncesí a pro nabytí těchto oprávnění jsou směrodatná ustanovení platná v době vyhlášení zákona v jednotlivých součástech československého státu, ponechal ještě i pro pozdější dobu v platnosti.

Proto nss námitky stížnosti neshledává důvodnými a trvá na právním názoru vysloveném v cit. nálezu Boh. A 1468/22, že nelze přípustnost dispense od některého z obou druhů zaměstnání v § 5 cit. nař. vytčených zakládati na 3. odst. § 14 c) živn. řádu.